

Põhikooli III aste

7. klass

Muuseumitundide külastamiseks on vajalik eelregistreerimine. Tunnid on tellitavad teile sobival ajal ja laste vanusele vastavas pikkuses.

Aastaringsed muuseumitunnid

TEEMA	MUUSEUMITUND/ PROGRAMM/KESTUS	SISU/TEGEVUS(ED)	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
Orienteerumine	Maastikumäng Karilatsis (1,5 kuni 2 tundi)	Orienteerumismäng võistkondadele. Plaani järgi orienteerumine, ülesannete ja mõistatuste lahendamine ning palju värkset õhku. Mängus ei ole oluline kiirus, vaid tuleb üles leida määratud punktid ning vastata õigesti mängu kontrollküsimustele. Võimalik on valida ka võrokeelne mänguvariant.	Ajalugu, loodusõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Ajalugu	Ajaloo allikal (45 minutit)	Muuseumikogus on vanad ja veel vanemad asjad. Miks just need? Kust ajaloolased teavad, mis ajaloos juhtunud on? Millised on kirjalikud ja millised esemelised allikad, kuidas neid lugeda? Mis siis, kui sündmused pole kirja pandud? Kes on arheoloog ja mida ta uurib? Tunnis vaatame kiviaegseid Tamula, Kääpa ja Villa haua- ja asulaleide ning ka hilisematest aegadest pärit arheoloogilisi ja ajaloolisi museaale ja ürikuid ning räägime nende leidmis- ning interpreteerimislugusid.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
20. sajandi ajalugu, kodukoha lugu	1940. aastate valikud (45 minutit)	Meil kõigil tuleb teha elus palju valikuid, osa neist on olulisemad kui teised. Ajaloo õppimise mõte on otsustusvõime arendamine. Ajalugu annab võimaluse vaadata meie eelkäijate tehtud otsuste tulemusi. Muuseumitunnis mõtiskleme valikute üle, mis olid Võrumaa noortel 1940. aastatel. Ajastusse sisse elamiseks proovime astuda päris inimeste kingadesse, olgu see metsa läinud Alfred, Rootsi põgenenud Karl või koju jäänud August. Mõtleme, millised olid nende valikud ja mida meie nende asemel teeks. Meil on võimalus teada saada, mis neist sai. Vaatame metsavennapunkri sisustust ja eluolu ning metsavendluse kohta käivat uut ekspositsiooniosa.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee

Mõõdud, mõõtmine	Vanamoodi mõõduvõtt (1 tund)	Kas vanasti kasutusel olnud mõõtühikud toimivad samamoodi kui tänapäevased? Selles praktilises muuseumitunnis võtame mõõtu vanaaegsel moel ja vande mõõteriistadega.	Loodusõpetus, matemaatika.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Kohalik keel	Keel kui identiteedi kandja: eesti keel ja võro kiil (1 tund)	Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus. Loeme võrukeelset "Kalevipoega". Viktoriin. (Võimaluse korral viib tunni läbi Võru Instituudi teadur)	Interdistsiplinaarne.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Rahvajutud	Jutt tuleb jutust (1,5 tundi)	Jutuvestmine, mõistatamine ja mängimine on olnud osa meie esivanemate argielust. Kust tulevad meie rahvajutud, legendid ja muinasjutud saab selgemaks, kui istud pimedas rehetoes või ronid üles veski kivilaele. Saab nii jutte kuulata, kui neid ise vesta ja mõne jutu võib isegi valmis mõtelda.	Kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Kunst	Vastavalt eksponeeritud näitusele	Kunstitundidele annavad erineva sisu galeriis vahelduvad näitused, mille toel arutletakse, kuidas kunsti vaadata, kas kunstiteos jutustab lugu, millise tehnika abil on kunstiteos loodud jms.	Kunstiõpetus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee Jana.Huul@wi.ee vorumuuseum.ee
Muuseumikogud	Muuseum kohvis (45 minutit)	Kohvritunnid sobivad ilmestama neid ajalootunde (ka teisi ainetunde), kus on juttu Eestist ja eestlastest. Programm elvadab koolitundi, tekitab huvi muuseumi ja seal hoiul olevate esemete vastu ning ärgitab lapsi ka oma ümbruskonnas huvilisema pilguga ringi vaatama, sest iga möödunud päev on ju juba ajalugu.	Ajalugu, ühiskonnaõpetus, kirjandus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

Rahvakalender ja tähtpäevad

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	SEPTEMBER			
5. - 6. september	Mürgiseene nädal Mõniste Talurahvamuseumis (1,5 tundi)	Õpime tundma seeni. Seenenäitus.	Loodusõpetus. Seened.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
9.- 13. september	Kasukast- tagini (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Vaatleme ja uurime riietust vanast-ajast tänapäevani. Uurime mustreid ja tikandeid.	Tööõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
16.- 20. september	Talupere saunapäev (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb neljast 30-minutilise osast. Saun on maainimese tohter: kuidas saunas tervist parandada.	Loodusõpetus. Inimene.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
September	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa 3-4 muuseumi/tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega/mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
23.- 27. september	Lambapäev (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb neljast 30-minutilise osast. Lammas annab villa: mida ja kuidas villast teha saab.	Loodusõpetus. Inimene, loomad.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	OKTOOBER			
1.- 5. oktoober	Leivanädal Karilatsis (1,5 tundi)	Suitsuhõngulises rehetoas saad teadmise, kuidas leib on sajandeid eestlase lauale jõudnud. Käime läbi teekonna viljakülvist leivatüki suhupanekuni.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
7.- 11. oktoober	Leiva- ja pudrunädal (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb neljast 30-minutilise osast. Viljateradest toiduni: jahvatame terad jahuks, valmistame leiba, saia, kohvi ja kamakäkki.	Loodusõpetus. Inimene. Taimed. Toit.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
	NOVEMBER			
28. okt. - 1. november	Hingedepäev (1,5 tundi, koos muuseumi külastusega kuni 2 tundi)	Räägime hingedepäeva kommetest Lõuna-Eestis. Soovi korral väljasõit hingepuude juurde. (2*6 km)	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
	DETSEMBER			
12., 17., 18. detsember	Jõulunädal Mõniste Talurahvamuseumis (kuni 2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastamisega kuni 3 tundi)	Toimetame üheskoos jõulueelseid toimetusi kingituste, maiustuste ja juttude jutustamisega.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
	VEEBRUAR			
18.-21. veebruar	Palju õnne, Eesti! (1 tund)	Karilatsi koolimajas rändame läbi saja aasta ning otsime esemeid, fotosid, sündmusi, mis jutustavad meie 100 aasta vanuse kodumaa ajaloost.	Ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MAI			
27.- 29. mai	Talupere kevadtööd (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Tutvustame talus tehtavaid kevadtöid.	Loodusõpetus. Inimene.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
mai	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa 3-4 muuseumi/tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega/mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
	JUUNI			
2.- 5. juuni	Suvistepühade kombed (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Kaseksalõhnalise suvistepüha pidamine talus.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa 3-4 muuseumi/tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega/mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee